

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av sjukförsäkringslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att bestämmelserna om ersättning av resekostnader och om verksamhet för samordning av resor i sjukförsäkringslagen ändras temporärt till utgången av 2018. Med anledning av att lagen om taxitrafik och systemet med maximipris upphävs den 1 juli 2018 föreslås det att det i sjukförsäkringslagen tas in bestämmelser om prissättningen av taxiresor som ersätts av sjukförsäkringen. Genom förordning av statsrådet ska det utfärdas bestämmelser om ett maximipris, vilket samtidigt utgör grund för maximal ersättning för sådana resekostnader för taxiresor som ersätts enligt sjukförsäkringslagen. För taxiresor som en beställningscentral som ingått avtal med Folkpensionsanstalten förmedlar och som ersätts av sjukförsäkringen ska högst det maximipris som anges i förordningen få debiteras. Villkoret för att kostnaderna för användningen av taxi ska ersättas är enligt förslaget att taxiresan har beställts från en sådan beställningscentral. Villkoret ska inte tillämpas på områden där det inte finns en beställningscentral som har ingått avtal med Folkpensionsanstalten. På sådana områden ska de färdtjänstproducenter som med Folkpensionsanstalten ingått avtal om att köra taxiresor som ersätts av sjukförsäkringen för dessa resor få debitera endast det maximipris som anges i förordningen.

I propositionen föreslås det också att det till sjukförsäkringslagen fogas en bestämmelse om ersättning för en resa till en icke-brådskande undersökning eller icke-brådskande vård när resan börjar någon annanstans än bostaden i hemkommunen. Bestämmelsen om ersättning av en följeslagares resa preciseras så, att endast den del av resan som följeslagaren och den försäkrade åkt tillsammans ersätts. Följeslagarens resa ska dock också ersättas när följeslagaren följer den försäkrade endast i endera riktningen till eller från undersöknings- eller vårdplatsen. Då ska resan som följeslagaren gjort ensam i endera riktningen till eller från undersöknings- eller vårdplatsen ersättas högst enligt kostnaderna för en resa som börjar eller slutar vid den försäkrades bostad.

Dessutom föreslås det i propositionen att bestämmelsen om verksamhet för samordning av resor ändras så, att Folkpensionsanstalten kan betala den beställningscentral som sköter samordning av resor en avgift för förmedling av resor i stället för att betala enbart för samordning eller för sammanlänkning.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2018 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses vad gäller bestämmelsen om verksamhet för samordning av resor träda i kraft den 1 januari 2018 och för de andra bestämmelsernas del den 1 juli 2018. Lagen avses gälla till utgången av 2018.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 NULÄGE OCH BEDÖMNING AV NULÄGET	3
1.1 Allmänt om ersättning av resekostnader	3
1.2 Avgångsort för en resa som ersätts	4
1.3 Ersättning av följeslagares resa	4
1.4 Direktersättning för och centraliserad beställning av taxiresor	4
1.5 Ersättningsgrunderna för användning av taxi	5
1.6 Verksamhet för samordning av resor	7
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	8
2.1 Målsättningar	8
2.2 Alternativ	9
2.3 De viktigaste förslagen	9
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	10
3.1 Ekonomiska konsekvenser	10
3.2 Konsekvenser för myndigheterna	11
3.3 Samhälleliga konsekvenser	11
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	12
5 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER	13
DETALJMOTIVERING	14
1 LAGFÖRSLAG	14
4 kap. Ersättning för resekostnader	14
20 kap. Särskilda bestämmelser	15
2 IKRAFTTRÄDANDE	16
3 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	16
LAGFÖRSLAG	18
Lag om temporär ändring av sjukförsäkringslagen	18
BILAGA	21
PARALLELLTEXT	21
Lag om temporär ändring av sjukförsäkringslagen	21

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge och bedömning av nuläget

1.1 Allmänt om ersättning av resekostnader

Enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) betalas en försäkrad ersättning för resekostnader i anslutning till behandlingen av en sjukdom. Även resekostnader i samband med rehabilitering enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) ersätts enligt sjukförsäkringslagen. Syftet med ersättningen av resekostnader är att de försäkrade ska ha lika rättighet till vård eller undersökning oberoende av bostad. Ersättning betalas ut enligt hur mycket en resa med undvikande av onödiga kostnader hade kostat, dock utan att den försäkrades hälsotillstånd äventyras.

Resersättning betalas för resor såväl till den offentliga som till den privata hälso- och sjukvården. Resor till privat hälso- och sjukvård på grund av sjukdom ersätts om undersökningen eller vården ska ersättas enligt sjukförsäkringslagen. Resor till en hälsovårdscentral eller till ett offentligt sjukhus ersätts oberoende av om vården ges av en privat serviceproducent och ska ersättas. Resor som gjorts av patienter i offentlig institutionsvård ersätts inte av sjukförsäkringen.

En försäkrads resekostnader ersätts i allmänhet för en resa till närmaste undersöknings- och vårdenhet där den försäkrade kan få nödvändig undersökning och vård utan att hans eller hennes hälsotillstånd äventyras. Om patienten eller rehabiliteringsklienten har en på läkarremiss baserad betalningsförbindelse från hälso- och sjukvården eller socialväsendet, ersätts resan till det ställe där undersökningarna i anslutning till behandlingen av sjukdomen genomförts, vården getts eller rehabiliteringen ordnats. Om vården har getts mot en servicesedel eller om kunden själv har valt vårdenheten med stöd av valfriheten enligt hälso- och sjukvårdslagen ersätts en resa till primärvård högst enligt de kostnader som skulle uppkomma för en resa till den egna kommunens eller samkommunens huvudhälsocentral. Med huvudhälsocentral avses en sådan hälsovårdscentral som tillhandahåller kommunens eller samkommunens mest omfattande tjänster inom hälso- och sjukvård. En resa till specialiserad sjukvård ersätts högst enligt de kostnader som skulle uppkomma för en resa till närmaste universitetssjukhus. I fråga om privatläkare och verksamhetsenheter inom den privata hälso- och sjukvården ersätts resor till närmaste ändamålsenliga vårdenhet när undersökningen eller vården berättigar till ersättning från sjukförsäkringen. Närmaste vårdenhet fastställs enligt nivåstruktureringen av vården inom den offentliga hälso- och sjukvården.

En försäkrads resekostnader ersätts i regel enligt det belopp som resan skulle kosta med anlitande av det förmånligaste till buds stående färdssättet. Med det förmånligaste färdssättet avses i första hand offentlig kollektivtrafik. Resekostnader ersätts dock enligt kostnaderna för specialfordon, exempelvis taxi, om den försäkrades sjukdom, svåra funktionsnedsättning eller trafikförhållandena förutsätter att specialfordon används. Då ska den försäkrade visa upp ett intyg av hälso- och sjukvården över att en resa med specialfordon är nödvändig. När taxi används på grund av trafikförhållandena ska den försäkrade själv motivera orsaken i sin ansökan om ersättning.

Resekostnaderna ersätts till fullt belopp till den del kostnaderna för en enkelresa överstiger självriskandelen per resa, vilken sedan ingången av 2016 är 25 euro. Ersättning betalas dock högst för ett belopp som motsvarar den ersättningstaxa som fastställts som grund för ersättningen för resekostnaderna. Om det sammanlagda beloppet av de resekostnader för ersättningsgilla resor som den försäkrade själv ska betala och som uppstått under ett och samma kalenderår överstiger den årliga självrisk på 300 euro, ersätts den överskjutande delen till fullt

belopp, dock högst till ett belopp som motsvarar den fastställda ersättningstaxan. Om taxin inte har beställts från en beställningscentral som avtalat med Folkpensionsanstalten om direktersättningsförfarande betalar den försäkrade så kallad förhöjd självrisk på 50 euro av kostnaderna för bruket av taxi. Förhöjd självriskandelen för kostnaderna för taxiresan räknas inte in i den årliga självriskandelen och den förhöjda självrisken för kostnaderna för taxiresan ersätts inte efter att den årliga självriskandelen uppnåtts. Förhöjd självrisk tillämpas inte på Åland och inte på taxiresor som gjorts på annat håll i EU.

1.2 Avgångsort för en resa som ersätts

Sjukförsäkringslagen föreskriver inte mer ingående var en försäkrads resa ska påbörjas för att resekostnaderna ska ersättas. Folkpensionsanstalten ersätter inte i alla situationer en resa från den plats där den i verkligheten har påbörjats. Enligt praxis för ersättningar ersätts en försäkrads resekostnader från platsen där resan verkligen har påbörjats när den försäkrade insjuknar akut på annat håll än på hemorten. I fall där en försäkrad i förväg vet om ett besök inom hälso- och sjukvården och vistas tillfälligt på en ort, till exempel på sommarstugan, ersätts resekostnaderna i regel som om resan skulle ha påbörjats vid hemadressen på den stadigvarande bostaden till närmaste huvudhälsocentral eller universitetssjukhus. Om den försäkrade inte har någon hemadress på den stadigvarande bostaden ersätts resan till närmaste vårdplats från den adress där den försäkrade har meddelat att han eller hon i regel vistas. Om en försäkrad bor utomlands och inte ens har tillfällig adress i Finland ersätts en resa i Finland från den plats där den har påbörjats i verkligheten.

Bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter ska enligt grundlagen utfärdas genom lag. Därför är det nödvändigt att föreskriva i lagen var en resa ska påbörjas för att den försäkrades resekostnader ska ersättas, särskilt när en resa påbörjas på en ort där en försäkrad vistas tillfälligt, och personen reser till icke-brådskande undersökning eller vård.

1.3 Ersättning av följeslagares resa

Enligt sjukförsäkringslagen ersätts kostnaderna för en följeslagares resa såsom den försäkrades kostnader enligt det förmånligaste till buds stående färdstättet, om följeslagaren har varit nödvändig på resan. I motiveringarna till bestämmelsen har det konstaterats att det ska påvisas med ett intyg från den plats där den försäkrade undersöks eller vårdas att en följeslagare behövs. Vidare enligt motiveringarna ersätts en resa som följeslagaren gjort ensam med tillämpning av principen om nödvändighet.

Bestämmelsen om ersättning av följeslagarens resa enligt sjukförsäkringslagen kan anses oklar beträffande hur den del av resan som följeslagaren gör ensam bör ersättas. Praxis i Folkpensionsanstaltens olika försäkringsdistrikt har varierat vad gäller ersättningen av följeslagarens resa från sin bostad till den försäkrade. I vissa fall har resan till den försäkrade ersatts till en anhörig som bor upp till flera hundra kilometer från den försäkrade som en följeslagares resa och i andra fall har följeslagarens resa till den försäkrade inte ersatts alls. För att skapa klarhet i rättspraxis och få till stånd ett enhetligt ersättningsförfarande behöver bestämmelsen förtydligas. Samtidigt måste det bedömas om det är ändamålsenligt att sjukförsäkringen ersätter anhörigas och övriga följeslagares resor, som kan vara långa, för att följa en försäkrad till ett verksamhetsställe inom hälso- och sjukvården.

1.4 Direktersättning för och centraliserad beställning av taxiresor

Vid taxiresor som ska ersättas enligt sjukförsäkringslagen har man övergått till ett förfarande med direktersättning och centraliserad beställning från ingången av 2015 i hela landet med undantag för Åland. Vid direktersättningsförfarandet betalar en kund som är berättigad till er-

RP 164/2017 rd

sättning endast självriskandelen av resekostnaderna och taxiägaren får ersättningen direkt av Folkpensionsanstalten. Det elektroniska direktersättningsförfarandet är fortsättningen på förfarandet med fullmakt, som fortfarande används på Åland.

Direktersättningsförfarandet regleras i 15 kap. 9 § i sjukförsäkringslagen. Enligt bestämmelsen kan, om en färdtjänstproducent har debiterat en försäkrad för självriskandelen av priset för en resa, en ersättning enligt sjukförsäkringslagen betalas till serviceproducenten på basis av redovisning som serviceproducenten gör enligt vad som avtalas särskilt.

Vid centraliserat beställningsförfarande beställs taxiresor från en beställningscentral som avtalat om direktersättningsförfarande med Folkpensionsanstalten. Beställningscentralen förmedlar resor som ersätts av Folkpensionsanstalten till alla aktörer med taxitillstånd som har förbundit sig att delta i verksamhetsmodellen. Det centraliserade beställningsförfarandet för taxibilar möjliggör dataöverföring av taxiresor direkt till Folkpensionsanstalten och samordnandet av resor för att dämpa den årliga kostnadsökningen för reseersättningarna. Under 2015 och 2016 sparades cirka 16 miljoner euro om året genom att taxiresor samordnades. Man strävar efter att samordna resor alltid när det är ändamålsenligt med hänsyn till kundens hälsotillstånd och resans längd.

I det centraliserade beställningsförfarandet förmedlas beställningen av en resa till den taxi i körskift som befinner sig närmast kunden, och därför får kunden inte välja en viss förare. Enligt Folkpensionsanstaltens anvisningar kan användningen av en bekant taxiförare dock anses vara ändamålsenlig när kundens sjukdom eller kroppsskada utgör ett hinder för att taxiresorna skulle ske på annat sätt eller när det är fråga om barn under 16 år eller svårt sjuka barn som ska åka taxi ensamma. Därtill kan en kund beviljas rätt att resa ensam, om kunden har intyget SV 67r från hälso- och sjukvården över behovet att resa ensam.

När en enskild förare som har taxitillstånd vill ansluta sig till en beställningscentral som har avtal med Folkpensionsanstalten ska föraren ingå ett avtal om direktersättning med den beställningscentral som sjukvårdsdistriktet för det egna verksamhetsområdet har valt. För betalningsrörelsens del ingår den enskilda innehavaren av taxitillstånd avtal med den aktör som sköter betalningsrörelsen på området för direktersättning. Det kan vara antingen beställningscentralen eller Taksiliiton Yrityspalvelu Oy:s central för betalningsrörelsen. En förare som ansluter sig till direktersättningsförfarandet får utbildning i hur förfarandet fungerar och i bruket av betalterminal i enlighet med tjänstebeskrivningen. En taxiägare som så önskar har rätt att säga upp avtalet om direktersättningsförfarande. I direktersättningsförfarandet får Folkpensionsanstalten uppgifterna om reseersättning elektroniskt från beställningscentralen eller från Taksiliiton Yrityspalvelu Oy:s central för betalningsrörelsen och betalar ersättningarna till dessa aktörer, som förmedlar dem vidare till taxiägarna.

1.5 Ersättningsgrunderna för användning av taxi

I 4 kap. 8 § i sjukförsäkringslagen föreskrivs det om den ersättningstaxa som används som grund för utbetalningen av reseersättningar. Enligt 2 mom. i den är grunden för ersättning för användning av taxi det maximipris som i taxitrafiken tas ut hos konsumenterna i enlighet med 16 § i lagen om taxitrafik (217/2007), om inte Folkpensionsanstalten har kommit överens om en lägre prissättning än maximipriset med den som tillhandahåller transporttjänsterna. Bestämmelsen om Folkpensionsanstaltens möjlighet att komma överens om lägre prissättning med den som tillhandahåller transporttjänsterna trädde i kraft den 1 november 2007 i det fall att Folkpensionsanstalten i något skede skulle börja konkurransutsätta dem som bedriver taxitrafik. Folkpensionsanstalten har dock inte hittills konkurransutsatt priserna för taxiresor som ersätts. Folkpensionsanstalten har endast konkurransutsatt beställningscentralerna som producerar tjänster för samordning av resor. Områden där direktersättningen konkurransutsatts är

RP 164/2017 rd

Mellersta Österbottens, Kymmenedalens, Södra Karelens, Päijänne-Tavastlands, Södra och Östra Savolax samt Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt. I de övriga sjukvårdsdistrikten med undantag för Åland grundar sig direktersättningsförfarandet på ett ramavtal om elektronisk dataöverföring om taxiresor som undertecknades den 4 februari 2010 av Folkpensionsanstalten och Suomen Taksiliitto.

Enligt 16 § i lagen om taxitrafik består det maximipris som i taxitrafiken tas ut hos konsumenterna av en grundavgift, en avgift baserad på körsträckans längd och en väntetidsavgift. På natten och under veckoslut kan en förhöjd grundavgift tas ut. Vidare kan en förbeställningsavgift samt ett assistanstillägg, ett flygplatstillägg och ett godstransporttillägg tas ut. Maximipriserna, förbeställningsavgiften och de övriga tilläggsavgifterna ska vara kostnadsorienterade på så sätt att de innehåller en skälig vinst. Förändringarna i kostnadsnivån granskas med hjälp av ett kostnadsindex för taxitrafiken. Närmare bestämmelser om de maximipriser som tas ut hos konsumenterna i taxitrafiken och de tilläggsavgifter som tas ut utöver dem utfärdas genom förordning av statsrådet som utfärdas årligen senast den 30 juni. Den senaste förordningen av statsrådet om de maximipriser som tas ut hos konsumenterna i taxitrafiken (403/2017) trädde i kraft den 30 juni 2017.

Det nuvarande taxisystemet kommer att ändras väsentligt när lagen om transportservice (320/2017) träder i kraft den 1 juli 2018. Då upphävs den nuvarande lagen om taxitrafik, och några maximipriser eller skyldigheter i fråga om stationsplatser ställs inte längre upp för taxibilar. Fastställandet av körschema för taxibilarna och skyldigheten att anmäla jour avskaffas också. Enligt lagen om transportservice ska aktörerna anmäla sitt huvudsakliga verksamhetsområde. I fortsättningen ska det vara möjligt att bedriva taxitrafik förutom med taxitillstånd även med person- eller godstrafiktillstånd, om tillståndshavaren har gjort en anmälan till Trafiksäkerhetsverket om bedrivande av taxitrafik. Vad gäller priserna ska Trafiksäkerhetsverket följa prissättningen av de taxitrafiktjänster som tillhandahålls passagerarna. Trafiksäkerhetsverket får meddela närmare föreskrifter om sådana totalpriser för taxitrafiktjänster om vilka ska avtalas särskilt, om priserna överskrids eller enligt bedömning kommer att överskridas. När Trafiksäkerhetsverket bestämmer dessa priser ska den allmänna prisnivån på taxitrafiktjänster, de olika prissättningsmodellerna, den allmänna konsumentprisnivån och befolkningens allmänna inkomstnivå beaktas. Det fastställda maximipriset ska justeras årligen. Dessutom får Trafiksäkerhetsverket bestämma maximipriserna på de mest använda typerna av taxitrafiktjänster, inklusive taxitrafiktjänster som riktas till grupper med särskilda behov, om totalpriserna inom taxitrafiken stiger avsevärt mera än den allmänna konsumentprisnivån och kostnadsindex för taxitrafiken stiger. Det bestämda maximipriset ska vara kostnadsorienterat så att det innefattar en skälig vinst. Trafiksäkerhetsverket ska justera maximipriset årligen.

Ändringarna av taxisystemet bedöms påverka kostnaderna för de taxiresor försäkrade gör på grund av sjukdom så att det förekommer större variation i priserna på taxiresorna än för närvarande. Slopandet av bestämmelserna om antal tillstånd och av regleringen av maximipriser i sin nuvarande form beräknas leda till ökad konkurrens inom branschen och i förlängningen till sänkta priser särskilt i de områden där efterfrågan är stor. Konkurrenten förbättrar också möjligheterna för bilar med kollektivtrafiktillstånd och godstrafiktillstånd att komma med i taxi-verksamheten. Slopandet av maximipriser kan leda till enstaka problemfall, men digitala tillämpningar, skyldigheten att meddela priset på förhand och möjligheterna för myndigheterna att förutsätta att det ska avtalas särskilt om de dyraste taxiresorna minskar risken för negativa konsekvenser. Likaså kan Trafiksäkerhetsverket vid behov fastställa ett maximipris. När kvot-systemet avskaffas ökar å andra sidan möjligheterna att tillhandahålla tjänster också i glesbygden, men priserna kan ställvis också stiga, framför allt i glesbygden.

Med anledning av ovan beskrivna förändringar inom taxibranschen har Folkpensionsanstalten för avsikt att konkurrensutsätta beställningscentralernas verksamhet inklusive transportkost-

naderna under 2018. För att utgifterna för reseersättningar ska gå att förutse och ökningen av ersättningarnas belopp ska dämpas bör det på social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde från och med den 1 juli 2018 föreskrivas om maximipriset för och grunden för maximal ersättning vid sådan användning av taxi som ersätts av sjukförsäkringen. Även om Folkpensionsanstalten konkurrensutsätter priserna för resor som ersätts av sjukförsäkringen tillsammans med beställningscentralernas verksamhet, behövs det ett maximipris och en grund för maximal ersättning för områden där det inte finns en beställningscentral som ingått avtal med Folkpensionsanstalten, t.ex. på grund av att konkurrensutsättningen försenats. Även i de områden där konkurrensutsättning genomförts är det möjligt att hindra en oförutsedd prisökning med hjälp av maximipriset.

1.6 Verksamhet för samordning av resor

I 20 kap. 5 § i sjukförsäkringslagen föreskrivs det om verksamhet för samordning av resor. Enligt paragrafens 1 mom. betalar Folkpensionsanstalten av förmånsutgifterna den som med stöd av avtal sköter samordning av resor en avgift för samordning eller sammanlänkning av resor som ersätts enligt sjukförsäkringslagen. Avgiftens belopp överenskomms särskilt i respektive fall. Folkpensionsanstalten har emellertid trots möjligheten enligt föreskriften inte betalat ersättning till beställningscentralerna för förmedling eller samordning av taxiresor. Det kan antas att möjligheten att betala för enbart samordning och sammanlänkning enligt sjukförsäkringslagen kan leda till samordning även när det inte kan anses ändamålsenligt. Samordningen av resor kan anses ändamålsenlig när den leder till kostnadsbesparing utan att detta blir oskäligt för kunden. Samordning kan inte anses ändamålsenlig till exempel om en kunds hälsotillstånd inte tillåter det eller om kundens restid förlängs mer än vad som är skäligt.

De beställningscentraler som har avtalat med Folkpensionsanstalten om direktersättningsförfarande finansierar i nuläget verksamheten genom samtalsavgifter från de försäkrade, dvs. kunderna, och från anslutnings- och provisionsavgifter som de tar ut av taxiägarna. De försäkrade betalar en separat serviceavgift, 1,17—1,74 euro beroende på vilket sjukvårdsdistrikts område beställningscentralen ligger, för samtalet där de beställer taxin. Samtalsavgiften höjer för taxiresornas del den försäkrades verkliga självriskandel så att den blir högre än lagstadgade 25 euro.

Behoven att avskaffa de försäkrades samtalsavgifter i fråga om resor som ska ersättas av sjukförsäkringen har framgått speciellt när Folkpensionsanstalten planerar gemensam beställningscentralverksamhet med kommuner. En sådan regional central realiseras för närvarande i Egentliga Tavastland, där Folkpensionsanstalten och kommunerna i regionen har avtalat om upphandling av en landskapscentral för transporttjänster genom konkurrensutsättning. Avsikten är att centralen ska inleda verksamheten i början av 2018. Traditionellt har beställningen av transporter som kommunerna har ansvaret för att ordna varit avgiftsfri för kunden. Kommunerna har till exempel ansvaret för att ordna resor enligt lagen om service och stöd på grund av handikapp (380/1987) och enligt socialvårdslagen (1301/2014). I stället för samtalsavgifter som tas ut av kunderna ska kommunerna betala beställningscentralen en avgift vars storlek beror till exempel på resultatet av konkurrensutsättning. Enligt 6 § i förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården (912/1992) kan för färdtjänst som ordnas för gravt handikappade enligt 8 § 2 mom. lagen om service och stöd på grund av handikapp uppbäras högst en avgift som motsvarar den avgift som uppbärs i offentlig trafik på orten eller en annan därmed jämförbar skälig avgift. Enligt rättspraxis ska kostnaderna för beställningen av en resa ingå i det skäliga totala belopp som kunden ska betala.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

2.1 Målsättningar

Bestämmelserna om taxibilars stationsplatser och maximipriser avskaffas den 1 juli 2018 i och med att lagen om transportservice träder i kraft och lagen om taxitrafik därmed upphävs. Genom propositionen har man från och med den 1 juli 2018 försökt fastställa tydliga priser och ersättningsgrunder för de taxiresor som ersätts från sjukförsäkringen. Målet är att det ska gå att förutse hur stora sjukförsäkringens reseersättningar blir genom att reglera maximipriserna för taxiresor som ska ersättas av sjukförsäkringen. Målet är även att de försäkrade inte ska behöva betala någon annan andel av priset på taxiresor än självriskandelen enligt sjukförsäkringslagen. Ett mål är dessutom att få alla taxiresor som ska ersättas av sjukförsäkringen att omfattas av samordningen av resor, vilket till en del hjälper till att minska ersättningsutgifterna för taxiresor.

Vad gäller avgiften som betalas för verksamhet för samordning av resor är syftet i propositionen att undvika oändamålsenlig samordning, vilket kan bli fallet om beställningscentralerna i enlighet med den nuvarande bestämmelsen i sjukförsäkringslagen betalas enbart för samordning och sammanlänkning. Syftet är till denna del även att möjliggöra att Folkpensionsanstalten, när den konkurransutsätter beställningscentraler i de avtal som ingås med dem, kan kräva att de inte tar ut samtalsavgifter när kunderna ringer beställningscentralen. På så sätt uppkommer för den försäkrade ingen annan självriskandel av taxiresan än självriskandelen enligt sjukförsäkringslagen. Avsikten är att de beställningscentraler som ingår avtal med Folkpensionsanstalten avskaffar samtalsavgifterna för kunder genast när Folkpensionsanstalten konkurransutsätter beställningsservicen i en region. Vad beträffar konkurransutsättningen av beställningscentraler är avsikten att alla sådana aktörer som förmår producera verksamheten effektivt och på lika grunder ska kunna delta i konkurransutsättningen. Folkpensionsanstalten har för avsikt att konkurransutsetta beställningscentralernas verksamhet inklusive transportkostnaderna under 2018.

Vad gäller ersättningen av en följeslagares resa är målet att förenhetliga Folkpensionsanstaltens nuvarande varierande ersättningspraxis och begränsa ersättningen av följeslagarens kostnader till högst det belopp av den försäkrades egna resekostnader som ersätts.

Regeringen bestämde den 21 december 2016 att det i samarbete mellan Folkpensionsanstalten och landskapen ska genomföras en ändamålsenlig samordning av de resor som ersätts från sjukvårdsförsäkringen och resorna i enlighet med lagen om service och stöd på grund av handikapp och socialvårdslagen för att uppnå kostnadsbesparingar i de offentligt finansierade transporterna. Dessutom ska möjligheterna till gemensamma upphandlingar och konkurransut-sättning bedömas. Enligt regeringens beslut är det ändamålsenligt att följa upp pågående försök och utifrån dem bereda lagstiftning som är bindande för landskapen så att samordningsverksamheten kan fungera till fullo fr.o.m. den 1 januari 2021. Ett utredningsarbete som gäller dessa ändringar pågår för närvarande vid social- och hälsovårdsministeriet.

Utvecklingen i fråga om de resor som ersätts från sjukförsäkringen påverkas dessutom av lösningen för ordnandet av social- och hälsovården och förenklandet av flerkanalsfinansieringen inom social- och hälsovården, som regeringen bereder. Den proposition som nu överlämnas syftar inte till att påverka de lösningar som i fortsättningen kommer att bli aktuella i fråga om reseersättningarna. Syftet har varit att det ska utarbetas lagstiftning för tiden mellan det att lagen om transportservice träder i kraft och de ovan beskrivna ändringar som är under beredning.

2.2 Alternativ

I stället för att föreskriva om grunderna för den maximala ersättningen för den försäkrades bruk av taxi är ett eventuellt alternativ att inte ändra sjukförsäkringslagen trots avregleringen i fråga om priserna för taxitransporter, stationsplatserna och antalet taxitillstånd. Då litar man på att marknaden håller taxipriserna på nuvarande eller lägre nivå, och sjukförsäkringen kan helt ersätta den försäkrades kostnad för taxibruk till den del den överstiger självrisk. Vid beredningen av propositionen har det emellertid bedömts att utgifterna för ersättningar sannolikt kommer att höjas om man förfar så, i synnerhet i fråga om långa resor som börjar i glesbygden. Hur stor utgiftsposten för ersättningar för taxitransporter kan bli inom sjukförsäkringen är omöjligt att uppskatta mer ingående i denna modell. Man kan emellertid uppskatta att kostnadsökningen blir betydligt kraftigare än de ekonomiska konsekvenser förslagen i propositionen har beräknats medföra.

I propositionen föreslås det att taxiresor som ersätts av sjukförsäkringen i fortsättningen ska beställas från en beställningscentral som Folkpensionsanstalten har avtalat med om direktersättningsförfarande. I samband med beredningen av propositionen har det bedömts att den andel av priset för taxiresan som en försäkrad själv ska betala sannolikt kommer att stiga om en taxiresa som ska ersättas av sjukförsäkringen fortfarande kan beställas på annat håll än från en beställningscentral som har ingått avtal med Folkpensionsanstalten. Den färdtjänstproducenten binds av maximipriset för taxiresor inom sjukförsäkringen endast i fråga om taxiresor som beställts från en beställningscentral som avtalat om direktersättningsförfarande med Folkpensionsanstalten. Om den färdtjänstproducenten kan debitera vad som helst för en taxiresa och den försäkrade samtidigt för resan ändå högst betalas den ersättning som föreskrivs enligt ersättningsgrunden i sjukförsäkringslagen skulle den försäkrade själv utöver självriskandelen enligt sjukförsäkringslagen bli tvungen att betala det resterande priset för taxiresan. Följden kan bli, i synnerhet för försäkrade med små inkomster och de som bor i glesbygden, att nödvändiga resor till hälso- och sjukvården blir ogjorda på grund av den försäkrades ekonomiska ställning. En sådan situation skulle strida mot diskrimineringsförbudet enligt 6 § 2 mom. i grundlagen och försätta människorna i en ojämlig ställning av personliga orsaker som hänför sig till bostaden. Då kan också efterfrågan på ambulansresor, som är dyrare än taxiskjutsar, bedömas öka, och därmed öka antalet ersättningar för sjuktransporter som ska betalas av sjukförsäkringen.

2.3 De viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås det att ett bemyndigande för statsrådet att utfärda förordning fogas till sjukförsäkringslagen. Genom förordningen utfärdas bestämmelser om maximipriset för taxiresor som ersätts av sjukförsäkringen, vilket samtidigt utgör grunden för maximal ersättning för en försäkrads resekostnader för användning av taxi. För taxiresor som en beställningscentral som ingått avtal om direktersättningsförfarande med Folkpensionsanstalten förmedlar och som ersätts av sjukförsäkringen kan högst det maximipris som anges i förordningen debiteras den försäkrade. I ett område där det inte finns en sådan beställningscentral, såsom t.ex. på Åland, gäller det aktuella maximipriset de taxiresor i fråga om vilka den som tillhandahåller tjänsterna har ingått avtal med Folkpensionsanstalten.

Maximipriset för taxiresor som ersätts av sjukförsäkringen baserar sig på medel som reserverats för ersättningar för resekostnaderna och på kostnaderna för transporten på så sätt att det i priset ingår en skäligen vinst. Maximipriset kan gälla i hela landet eller så kan det vara olika i olika delar av landet, t.ex. beroende på den allmänna prisnivån för taxitrafiken i området.

Det föreslås att ersättningen för kostnaderna för de försäkrades taxibruk begränsas så att ersättning betalas endast för taxiresor som beställts från beställningscentraler som ingått avtal

om direktersättningsförfarande med Folkpensionsanstalten. Om taxiresan har beställts i en region där det inte finns någon sådan beställningscentral tillämpas inte begränsningen.

Det föreslås dessutom att bestämmelsen om verksamhet för samordning av resor i sjukförsäkringslagen ändras så, att Folkpensionsanstalten kan betala den som sköter samordning av resor en avgift för förmedling av resor i stället för att betala enbart för samordning eller för sammanlänkning.

Bestämmelsen i sjukförsäkringslagen om ersättning för en följeslagares resa preciseras enligt förslaget till den del den gäller hur den andel av resan följeslagaren har gjort ensam ska ersättas. Följeslagarens resa ersätts endast till den del följeslagaren har rest tillsammans med den försäkrade. En resa som följeslagaren gjort ensam ersätts emellertid i fall där följeslagaren följer en försäkrad på en resa i enkel riktning till eller från en undersöknings- eller vårdplats. Då ersätts resan som följeslagaren gjort ensam i endera riktningen till eller från undersöknings- eller vårdplatsen högst enligt kostnaderna för en resa som börjar eller slutar på den försäkrades bostad.

I propositionen föreslås dessutom att den vedertagna ersättningspraxisen för hur en resa till icke-brådskande undersökning eller vård ska ersättas tas in i sjukförsäkringslagen. En försäkrads resekostnader ersätts för icke-brådskande resors del enligt vad resan skulle ha kostat om den påbörjats på den bostad som registrerats i befolkningsdatasystemet enligt lagen om hemkommun (201/1994). Om den försäkrade inte har hemkommun i Finland ska resan anses ha påbörjats vid den adress som registrerats som folkbokföringskommun i befolkningsdatasystemet där kunden meddelar att han eller hon huvudsakligen vistas.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

Från sjukförsäkringen betalades 2016 totalt cirka 269 miljoner euro ut i reseersättningar av vilket ersättningarna för taxiresor var cirka 147 miljoner euro. I ersättningar för taxiresor betalades cirka 2,8 miljoner taxiresor till 319 900 försäkrade. Genom samordning av taxiresor har cirka 16 miljoner euro om året sparas såväl 2015 som 2016.

År 2016 ersattes 37 402 taxiresor som inte hade beställts från en beställningscentral som har avtal med Folkpensionsanstalten. Av de resorna var den försäkrades självriskandel 50 euro. Om alla dessa resor i fortsättningen beställs från en beställningscentral som har avtal med Folkpensionsanstalten ökar utgifterna för ersättningen av resorna med ca 935 000 euro om året medan den försäkrades självriskandel minskar till 25 euro. Dessutom ökar utgifterna för ersättningar jämfört med tidigare i nuläget resor för 25—50 euro som beställts på annat håll än från beställningscentraler som har avtal med Folkpensionsanstalten till den del de i fortsättningen beställs från en beställningscentral som berättigar till ersättning. År 2016 ansöktes det om ersättning för cirka 10 000 sådana resor. Dessa resor på 25—50 euro ökar utgifterna för ersättningar med uppskattningsvis 100 000 euro om året.

Om ersättningen av den försäkrades användning av taxi begränsas till enbart taxiresor som beställts från en beställningscentral som har avtal om direktersättningsförfarande med Folkpensionsanstalten medför detta enligt de ovan nämnda grunderna ökade utgifter på totalt cirka 1 miljon euro. Detta minskas av att dessa taxiresor som tidigare har beställts på annat håll i fortsättningen omfattas av verksamheten för samordning av resor. Hur den ökande verksamheten för samordning påverkar beloppet på ersättningarna är emellertid svårt att uppskatta.

RP 164/2017 rd

I nuläget finansierar de beställningscentraler som ingått avtal med Folkpensionsanstalten sin verksamhet med samtalsavgifter från kunderna och anslutnings- och provisionsavgifter från taxiägarna. I propositionen föreslås det att Folkpensionsanstalten kan betala den beställningscentral som ingått avtal med Folkpensionsanstalten en avgift för förmedling av resor. Avgiftens storlek ska överenskommas särskilt i respektive fall. Avsikten med ändringen är att göra det möjligt att slopa kundernas samtalsavgifter. Sjukförsäkringslagen möjliggör även i nuläget att Folkpensionsanstalten kan betala beställningscentralerna för samordning eller sammanlänkning av resor, men någon sådan avgift har dock inte betalats.

År 2016 har beställningscentralerna fått cirka 2 miljoner euro i intäkter av samtalsavgifterna från de försäkrade, vilket utgör en intäkt på cirka 0,60 euro för 3 210 691 beställda resor. När Folkpensionsanstalten i fortsättningen skaffar beställningstjänster i regionen Egentliga Tavastland tillsammans med regionens kommuner ökar beställningscentralens arbetsmängd och systemkraven bland annat för att de förmedlade resorna ska delas in i resor som Folkpensionsanstalten och som kommunerna ersätter på grund av olika betalare och olika stora självrisker hos kunderna. Hur mycket ersättning per förmedlad resa man kommer att betala den nya regionala transporttjänstcentralen i Egentliga Tavastland klarnar först som resultat efter konkurrensutsättningen. Summan kan jämföras med de kommunala beställningscentralernas avgifter. Till exempel för Jyväskylä stads central för transportförmedling som inledde sin verksamhet den 1 april 2016 och som förmedlar transportbeställningar till tjänsterna för personer med funktionsnedsättning och grundtrygghetsservicen valdes Keski-Suomen Matkojenyhdistelykeskus Oy, som gav den fördelaktigaste offerten, till serviceproducent. Den erbjöd enhetspriset 1,85 euro per beställd resa. Å andra sidan i regionen Egentliga Tavastland kommer utvidgandet av förmedlingssystemet till resor som kommunerna är skyldiga att ordna att öka möjligheterna att samordna resor och på så sätt minska utgiftsposten för reseersättningarna. Det är emellertid svårt att bedöma hur mycket resekostnaderna och ersättningarna minskar i och med samordnandet.

Under 2018 har Folkpensionsanstalten för avsikt att i hela landet, med undantag av Egentliga Tavastland och Åland, konkurrensutsätta beställningscentralernas verksamhet inklusive transportkostnaderna vad gäller resor som ersätts enligt sjukförsäkringslagen. Om konkurrensutsättningen sker i etapper så att största delen av beställningscentralerna konkurrensutsätts under 2018 års första halva, kan förmedlingen av resor med en genomsnittlig avgift på 2 euro per förmedlad resa beräknas leda till en utgift på ca 4 miljoner euro 2018. Den slutliga avgiften beror på resultatet av konkurrensutsättningen i varje område.

De föreslagna ändringarna medför utgifter på totalt 4,5 miljoner euro 2018. Utgifterna för reseersättning finansieras genom sjukförsäkringens sjukvårdsförsäkring, för vilken statens finansieringsandel är 44,9 procent och de försäkrades andel är 55,1 procent. De föreslagna ändringarna ökar statens andel av sjukvårdsförsäkringen med cirka 2 miljoner euro 2018.

3.2 Konsekvenser för myndigheterna

Ändringarna som föreslås påverkar inte märkbart arbetsmängden i fråga om reseersättningarna som Folkpensionsanstalten verkställer. Att ersättningen avskaffas för taxiresor som inte beställts från en beställningscentral i regioner där det finns en sådan beställningscentral kräver omsorgsfull information om ändringens konsekvenser för kunderna.

3.3 Samhälleliga konsekvenser

I propositionen föreslås det att en taxiresa bör beställas från en beställningscentral som har ingått avtal med Folkpensionsanstalten. Beställningscentralen förmedlar beställningen till den taxi i körskift som befinner sig närmast kunden och som har anslutit sig till beställningscen-

tralen. Av de taxiresor som ersattes 2016 beställdes 37 402, det vill säga cirka 1 procent, på annat håll än från beställningscentraler som ingått avtal med Folkpensionsanstalten. Det kan bedömas att dessa resor, som tidigare beställts på annat håll, i fortsättningen beställs från beställningscentraler som ingått avtal med Folkpensionsanstalten.

Genom förslagen strävar man efter att begränsa den faktiska självriskandelen för en försäkrads taxiresa till 25 euro i enkel riktning enligt sjukförsäkringslagen. I nuläget måste den försäkrade utöver självriskerna enligt sjukförsäkringslagen betala samtalsavgiften för att beställa taxi. Avsikten är att de beställningscentraler som ingår avtal med Folkpensionsanstalten avskaffar samtalsavgifterna för kunder genast när Folkpensionsanstalten konkurrensutsätter beställningsservicen i en region under 2018.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med Folkpensionsanstalten.

Utkastet till proposition sändes på remiss till sammanlagt 17 aktörer den 30 augusti 2017. Tidsfristen för att lämna ett utlåtande gick ut den 15 september 2017. På grund av det brådskande ärendet reserverades det endast drygt två veckor för att lämna utlåtande. Av de aktörer som fick begäran om utlåtande gavs utlåtande av kommunikationsministeriet, finansministeriet, Folkpensionsanstalten, Konkurrens- och konsumentverket, Finlands Kommunförbund, Ålands lanskapsregering, Suomen Esteettömät ja Paaritaksit ry, Suomen Palvelutaksit ry, Suomen taksiliito ry, Finlands näringsliv rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf och Företagarna i Finland rf. Trafiksäkerhetsverket meddelade att det inte har några kommentarer till förslaget. Utöver de som fick begäran om utlåtande yttrade sig även Helsingin-Uudenmaan Taksit Oy, Pensionstagarnas Centralförbund PCF rf, Reumaförbundet i Finland rf och Uber Finland Oy.

Remissinstanserna förhåller sig huvudsakligen positivt till förslaget om att bestämmelsen om avgångsorten för en icke-brådskande resa tas in i lagen samt till den föreslagna preciseringen av hur följeslagarens resa ersätts. Även förslaget om Folkpensionsanstaltens möjlighet att börja betala beställningscentralen en avgift för förmedling av resor i stället för att betala endast för samordning eller sammanlänkning betraktas som positivt.

Största delen av remissinstanserna uttrycker oro över giltighetstiden för den föreslagna temporära lagen. Flera remissinstanser anser att det att lagen ska gälla temporärt i sig är bra, men giltighetstiden till utgången av 2018 anses som en för kort tid. I flera utlåtanden anses det att den temporära lagen bör gälla minst till utgången av 2020. I utlåtandena konstateras det att det är krävande att ändra nuläget i brådskande ordning och att Folkpensionsanstalten behöver tid för att förbereda sig på de ändringar som lagen om transportservice medför. I en del av utlåtandena konstateras det att den korta giltighetstiden för lagen inte stöder kontinuiteten och förutsebarheten samt att den medför oskäligen system- och utbildningskostnader i förhållande till den föreslagna giltighetstiden för taxiföretagen och beställningscentralerna. Remissinstanserna ser tiden mellan ikraftträdandet av lagen om transportservice och av den kommande social- och hälsovårdsreformen som en övergångsperiod då det skulle vara viktigt att se till att systemet för reseersättningar fungerar bra före nya ändringar. Flera remissinstanser anser att konkurrensutsättning av transporttjänsternas är framtidens modell.

Remissinstansernas åsikter går isär i fråga om förslaget om att endast taxiresor som beställts från en beställningscentral som avtalat om direktersättningsförfarande med Folkpensionsanstalten ska omfattas av ersättning enligt sjukförsäkringslagen. En del av remissinstanserna understöder förslaget och anser att detta förbättrar möjligheterna till samordning av taxiresor. En

del av remissinstanserna anser att förslaget begränsar konkurrensen på taximarknaden och ger upphov till monopol för de redan verksamma beställningscentralerna. I utlåtandena bedöms förslaget minska utbudet på transporttjänster bl.a. genom att det begränsar möjligheterna att vid sidan av annan verksamhet på deltid tillhandahålla taxitjänster för transporter som ersätts av sjukförsäkringen. I utlåtandena anses det också att alla beställningscentraler ska kunna vara verksamma inom ramen för Folkpensionsanstaltens direktersättningsförfarande och att det inom ett sjukvårdsdistrikt inte ska få finnas bara en utvald beställningscentral.

De flesta remissinstanserna förhöll sig positivt till att det föreskrivs om grunden för maximal ersättning för användning av taxi genom en förordning som utfärdas med stöd av sjukförsäkringslagen. En del av remissinstanserna anser dock att grunden för maximal ersättning inte på det sätt som föreslås ska kunna grunda sig förutom på kostnaderna för transporten även på de disponibla medlen. I dessa utlåtanden konstateras det att grunden för maximal ersättning bör motsvara kostnaderna på samma sätt som den nuvarande regleringen av maximipriset för taxi gör. Om prisnivån är beroende av de disponibla medlen kan tillträdet till hälso- och sjukvårdstjänster äventyras.

Remissinstansernas åsikter går isär i fråga om den princip i förslaget enligt vilken det i avtal mellan Folkpensionsanstalten och beställningscentralerna eller mellan Folkpensionsanstalten och tillhandahållare av transporttjänster ska överenskommas om att grunden för maximal ersättning till den försäkrade samtidigt är det pris som kan tas ut för taxitransport som ersätts av sjukförsäkringen. En del av remissinstanserna anser det vara bra att de försäkrade inte orsakas andra betalningsandelar för taxiresan än självriskandelen enligt sjukförsäkringslagen. Andra anser att grunden för maximal ersättning till den försäkrade inte samtidigt får vara det pris som tillhandahållaren av tjänsterna får ta ut för resan. Rätt till tillräckliga social- och hälsovårdstjänster bör enligt utlåtandena tryggas genom lag och individens rättigheter och skyldigheter får inte grunda sig på avtal mellan privata aktörer. Att maximipriserna börjar styra prissättningen av taxiresor också i större omfattning sågs också som en risk i utlåtandena. En del av remissinstanserna anser att de indirekta konsekvenserna till denna del bör utredas närmare i propositionen. I en del av utlåtandena konstaterades det att de metoder för att ingripa i oskälighetsprissättning som föreskrivs för Trafiksäkerhetsverket i lagen om transportservice är tillräckliga och att prissättningen inte bör begränsas på något annat sätt.

Remissinstansernas åsikter går också isär i fråga om förslaget om att grunden för maximal ersättning kan fastställas på nationell eller regional nivå. Andra remissinstanser ser det som bra att grunden för maximal ersättning kan fastställas på regional nivå efter prisnivån för taxitjänster i området. Storleken på ersättningsgrunden anses kunna bidra till ett möjligt utvecklingsförlopp som äventyrar jämlikheten och som innebär att taxipriserna i framtiden är högre i glesbygden än i städerna. I andra utlåtanden ansågs det att grunden för maximal ersättning ska vara enhetlig i hela landet. I utlåtandena konstaterades det att transporterna riktar sig till olika delar av Finland och att det skulle vara tekniskt mycket krävande att kontrollera grunderna för maximal ersättning på regional nivå.

Remissinstansernas åsikter har i den mån det varit möjligt beaktats vid beredningen. Den föreslagna författningstexten har korrigerats utifrån yttrandena bl.a. så att en bestämmelse om maximipriset för taxiresor som ersätts av sjukförsäkringen har tagits in i sjukförsäkringslagen.

5 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2018 och avses bli behandlad i samband med den.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

4 kap. Ersättning för resekostnader

2 §. *Andra personers än försäkrades resor.* Enligt 1 mom. i den gällande paragrafen ersätts kostnaderna för en följeslagares resa såsom den försäkrades kostnader enligt det förmånligaste till buds stående färdstättet, om följeslagaren har varit nödvändig på resan. Enligt förslaget fogas till 1 mom. en precisering, som innebär att följeslagarens resa ersätts endast till den del följeslagaren har rest tillsammans med den försäkrade. Om en följeslagare emellertid följer en försäkrad endast i endera riktningen till en undersöknings- eller vårdplats eller från platsen kan följeslagarens ensam gjord resa ersättas. Ersättningen ska då utgöra högst det belopp resan skulle ha kostat om den börjat eller slutat på bostaden i den hemkommun som finns antecknad för den försäkrade i befolkningsdatasystemet enligt lagen om hemkommun.

3 a §. *Avgångsplats för en icke-brådskande resa.* Paragrafen är ny. Den föreslås reglera var en resa som en försäkrad gör till icke-brådskande vård ska anses börja för att den ska ersättas. Med resa till en icke-brådskande behandling eller till icke-brådskande vård avses fall där en försäkrad i förväg vet om ett besök inom hälso- eller sjukvården. Enligt förslaget tas den ersättningspraxis som redan i nuläget tillämpas vid icke-brådskande resor med i paragrafen. Enligt förslaget ersätts en försäkrads resekostnader för icke-brådskande resors del enligt vad resan skulle ha kostat om den påbörjats på den bostad i hemkommunen som antecknats i befolkningsdatasystemet. Avsikten är att resekostnaderna för en försäkrad som tillfälligt vistas på en ort, såsom på en sommarstuga, för resor till en icke-brådskande behandling eller till icke-brådskande vård ersätts högst som om den försäkrade skulle ha rest från hemadressen på den stadigvarande bostaden i hemkommunen till närmaste huvudhälsocentral eller universitetssjukhus. Om den försäkrade inte har någon hemkommun i Finland anses resan enligt förslaget ha påbörjats på den adress där den försäkrade enligt egen uppgift huvudsakligen vistas.

7 §. *Ersättningens belopp och självriskandel.* Enligt paragrafens gällande 2 mom. ersätts en försäkrads resekostnader för användning av taxi till fullt belopp till den del kostnaderna för en enkelresa överstiger den förhöjda självrisken 50 euro, om taxiresan inte har beställts från en beställningscentral som ingått avtal om direktersättningsförfarande med Folkpensionsanstalten. Förhöjd självrisk tillämpas dock inte i landskapet Åland, i en annan medlemsstat inom Europeiska unionen eller i en stat som tillämpar Europeiska unionens lagstiftning. Paragrafens 2 mom. ändras enligt förslaget så att kostnaderna för användning av taxi ersätts endast om taxiresan har beställts från en beställningscentral som ingått avtal om direktersättningsförfarande med Folkpensionsanstalten. Detta krav tillämpas dock inte om taxiresan beställts på ett område där det inte finns en sådan beställningscentral.

I 3 mom. i den gällande paragrafen föreskrivs det om beloppet på den försäkrades årliga självriskandel i fråga om resekostnader. Det föreslås att villkoret om en taxiresa inte har beställts från en beställningscentral som har ingått avtal om direktersättningsförfarande med Folkpensionsanstalten räknas inte självriskandelen för kostnaderna för taxiresan in i den årliga självriskandelen och ersätts inte den förhöjda självrisken för kostnaderna för taxiresan efter att den årliga självriskandelen uppnåtts ska strykas i momentet. Strykningen hör samman med ändringen av paragrafens 2 mom. och avskaffandet av den förhöjda självrisken enligt det.

7 a §. *Maximipriset för taxiresor som ersätts av sjukförsäkringen.* Paragrafen är ny. I paragrafen föreslås bestämmelser om det maximipris som de färdtjänstproducenter kan ta ut hos de försäkrade för taxiresor som ersätts av sjukförsäkringen.

Enligt 1 mom. utfärdas bestämmelser om det maximipris för en taxiresa som ersätts av sjukförsäkringen och som tas ut hos den försäkrade genom förordning av statsrådet. Det maximipris som föreskrivs genom förordning ska grunda sig på de disponibla medlen och kostnaderna för transporten på så sätt att det i priset ingår en skälig vinst. Det maximipris som föreskrivs genom förordning kan vid behov ändras t.ex. när kostnaderna för transporter ändras. Förändringar i kostnaderna och den vinst som ingår i priset kan bedömas med hjälp av statistiskt material av olika slag. Vid bedömningen av förändringarna i kostnaderna kan till exempel kostnadsindex för taxitrafiken utnyttjas. Om den allmänna prisnivån för taxitjänsterna blir olika i olika delar av landet efter avregleringen av priserna i och med att lagen om transport-service träder i kraft, kan det föreskrivas olika maximipriser för områden med olika prisnivå. Maximipriset kan dock även gälla i hela landet. Särskilt i början, när man inte vet hur konsumentpriserna för taxi utvecklas, är det ändamålsenligt med ett maximipris. Vid beredningen av förordningen om maximipriset och ändringarna av den ska social- och hälsovårdsministeriet höra Folkpensionsanstalten och de organisationer som företräder de berörda aktörerna.

I 2 mom. konstateras det att det maximipris för taxiresor inom sjukförsäkringen som avses i 1 mom. är det maximipris som den färdtjänstproducenten som kör taxiresor som förmedlats av en beställningscentral som ingått avtal med Folkpensionsanstalten får debitera för taxiresor som ersätts av sjukförsäkringen. På ett område där det inte finns en sådan beställningscentral, som t.ex. för närvarande på Åland, gäller maximipriset prissättningen för de färdtjänstproducenter som avtalat med Folkpensionsanstalten om att köra taxiresor som ersätts av sjukförsäkringen.

8 §. *Grund för ersättning för resekostnader samt fastställande av ersättningstaxan.* Enligt 2 mom. i den gällande paragrafen är grunden för ersättning för användning av taxi det maximipris som i taxitrafiken tas ut hos konsumenterna i enlighet med 16 § i lagen om taxitrafik, om inte Folkpensionsanstalten har kommit överens om en lägre prissättning än maximipriset med den som tillhandahåller transporttjänsterna. Eftersom lagen om taxitrafik upphävs ska paragrafen ändras. Paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrat så att maximipriset för taxiresor som ersätts av sjukförsäkringen används som grund för ersättning för användning av taxi, om inte Folkpensionsanstalten kommit överens om en lägre prissättning än maximipriset med den tjänstproducenten.

20 kap. Särskilda bestämmelser

5 §. *Verksamhet för samordning av resor.* Enligt den gällande paragrafens 1 mom. betalar Folkpensionsanstalten av förmånsutgifterna den som med stöd av avtal sköter samordning av resor en avgift för samordning eller sammanlänkning av resor som ersätts enligt sjukförsäkringslagen. Avgiftens belopp överenskomms särskilt i respektive fall. Paragrafens 1 mom. ändras enligt förslaget så att Folkpensionsanstalten får betala den som samordnar resor en avgift för förmedling av resor. Avgiftens karaktär och belopp överenskomms särskilt i respektive fall. Avgiften ska vara en ersättning till beställningscentralen för arbetet som förmedlingen av resorna medför. Det kan till exempel vara fråga om att ersättningen utgör en viss summa per förmedlad resa, är bonusbaserad eller en kombination av dessa.

Enligt paragrafens 2 mom. i den gällande lagen kan Folkpensionsanstalten konkurrensutsätta dem som tillhandahåller tjänster för samordning av resor samt trafikidkare som idkar beställningstrafik, varvid lagen om offentlig upphandling (1505/1992) ska tillämpas. Den avgift som ska betalas för samordningen och den försäkrades reseersättning bestäms då utgående från det pris som bildats som ett resultat av konkurrensutsättningen. Paragrafens 2 mom. ändras enligt förslaget så att avgiften som ska betalas för förmedlingen och resans pris kan bestämmas utgående från resultatet av konkurrensutsättningen. De kan också bestämmas på annat sätt. Avgifterna och maximipriserna kan till exempel bestämmas redan i anbudsförfrågan, och då kan

konkurrensutsättningen ske utifrån de övriga kriterierna. Dessutom föreslås det att hänvisningen i 2 mom. till den upphävda lagen om offentlig upphandling ändras till en hänvisning till den gällande lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016).

2 Ikraftträdande

Enligt förslaget ska 20 kap. 5 § i lagen träda i kraft den 1 januari 2018, så att Folkpensionsanstalten kan betala beställningscentralerna för samordningen av resorna genast när det blir aktuellt efter konkurrensutsättningen av beställningscentralerna. I övrigt föreslås lagen träda i kraft samtidigt som lagen om transportservice, det vill säga den 1 juli 2018. Lagen föreslås gälla temporärt till utgången av 2018.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 19 § 3 mom. i grundlagen ska det allmänna tillförsäkra var och en tillräckliga social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster samt främja befolkningens hälsa. Bestämmelsen förutsätter att det allmänna tryggar tillgången till tjänster. Enligt 22 § i grundlagen ska det allmänna se till att de grundläggande fri- och rättigheterna tillgodoses.

Vid bedömningen av tjänsternas tillräcklighet har grundlagsutskottet ansett att utgångspunkten är att nivån på tjänsterna ska vara sådan att den ger alla människor förutsättningar att fungera som fullvärdiga medlemmar i samhället (RP 309/1993 rd, GrUU 30/2008 rd). I fråga om klientavgifter har grundlagsutskottet konstaterat att de klientavgifter som tas ut för social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster som avses i 19 § 3 mom. i grundlagen inte får vara så höga att de som behöver tjänsterna inte kan utnyttja dem (GrUU 8/1999 rd, GrUU 39/1996). Enligt grundlagsutskottets ställningstaganden inverkar även andra grundläggande rättigheter, såsom jämlikhet och förbud mot diskriminering enligt 6 § i grundlagen, indirekt på tillgången till och sättet att ordna tjänsterna (GrUU 67/2014 rd, GrUU 63/2016 rd).

Enligt 6 § 1 mom. i grundlagen är alla lika inför lagen. Den allmänna jämlikhetsbestämmelsen kompletteras av det diskrimineringsförbud som ingår i 6 § 2 mom. i grundlagen, enligt vilket ingen utan godtagbart skäl får särbehandlas utifrån de särskiljande grunder som nämns i bestämmelsen eller av någon annan orsak som gäller hans eller hennes person. En sådan annan orsak kan vara t.ex. bostaden (RP 309/1993 rd, GrUU 31/2014 rd).

Sjukförsäkringslagen uppfyller för sin del det krav på tillräckliga social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster som föreskrivs i grundlagen. Syftet med reseersättningar enligt sjukförsäkringslagen är att trygga att de försäkrade har lika rätt till vård eller behandling oberoende av bostad genom att en del av de nödvändiga kostnaderna för resor till följd av sjukdom, graviditet och förlossning ersätts.

Enligt den föreslagna lagen kan den försäkrade för taxiresor som ersätts av sjukförsäkringen använda endast en sådan taxi i fråga om vilken tillhandahållaren av transporttjänsterna har förbundit sig att för resan debitera högst maximipriset för taxiresor som ersätts av sjukförsäkringen. Den försäkrade orsakas inte andra betalningsandelar för taxiresan än självriskandelen enligt sjukförsäkringslagen, vilket för sin del tryggar grundlagens krav på tillräckliga hälso- och sjukvårdstjänster. Om den försäkrade utöver självriskandelen enligt sjukförsäkringslagen kan föranledas en betalningsandel för taxiresor som behövs på grund av sjukdom, graviditet eller förlossning äventyras tillträdet till hälso- och sjukvårdstjänster framför allt för låginkomsttagare och därigenom den grundlagsenliga rätten till tillräckliga hälso- och sjukvårdstjänster på lika villkor oavsett bostad.

RP 164/2017 rd

De ändringar som föreslås i propositionen bör dessutom bedömas med avseende på det egendomsskydd som tryggas i 15 § 1 mom. i grundlagen. Enligt den föreslagna lagen får de färdtjänstproducenter som kör taxiresor som ersätts av sjukförsäkringen för dessa resor debitera den försäkrade högst det maximipris för taxiresor som ersätts av sjukförsäkringen som föreskrivs genom förordning. Förslaget innebär till denna del en begränsning av ägarens rätt att bestämma storleken på det vederlag som ska tas ut för användningen av egendomen. Den fria prissättningen hänför sig också till utövandet av näringsfriheten enligt 18 § 1 mom. i grundlagen. Grundlagsutskottet har i fråga om taxitrafiken tidigare bedömt att taxitrafik är en särskild form av affärsverksamhet där kunden i vanliga fall inte på förhand fritt kan välja vem som tillhandahåller tjänster eller göra prisjämförelser mellan tjänsterna. De konsumentskyddsrelaterade motiven har ansetts speciellt viktiga för att skydda äldre, personer med funktionsnedsättning och dem som på grund av sitt hälsotillstånd är svagare. (GrUU 31/2006 rd, GrUU 46/2016 rd).

Grundlagsutskottet har konstaterat att bland de allmänna restriktionskriterierna i fråga om grundläggande fri- och rättigheter innebär proportionalitetskravet med tanke på såväl egendomsskyddet som rättigheten att idka näring att en begränsning av en grundrättighet bör vara nödvändig för att ett godtagbart mål ska uppnås och får inte gå längre än vad som är motiverat med beaktande av det samhälleliga intresset bakom regleringen i relation till den aktuella grundrättigheten (GrUU 24/1998 rd). Avsikten med förslaget är att säkerställa de försäkrades tillträde till hälso- och sjukvård på lika villkor trots regionala variationer i priserna i fråga om taxi som inte är med i direktersättningsförfarandet eller fullmaktsavtalsförfarandet. Bestämmelserna kan inte anses vara en oskälig begränsning av egendomsskyddet för taxi som anslutit sig till systemet. Det är dock möjligt att prisregleringen enligt propositionen skulle styra prissättningen också i fråga om övriga taxiresor, vilket kunde minska utbudet på taxitjänster framför allt i glesbygder och under lugnare tider på dygnet.

Med stöd av vad som anförts ovan anser regeringen att propositionen inte innehåller några sådana förslag som skulle innebära att den inte kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning. I propositionen föreslås dock att prisregleringen i fråga om taxiresor som ersätts av sjukförsäkringen ska fortsätta trots att regleringen av taxipriserna upphör när lagen om transportservice träder i kraft den 1 juli 2018. Därför anser regeringen det önskvärt att utlåtande om propositionen inhämtas hos grundlagsutskottet.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om temporär ändring av sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 4 kap. 2 § 1 mom., 7 § 2 och 3 mom. och 8 § 2 mom. samt 20 kap. 5 §, av den 4 kap. 7 § 2 och 3 mom. sådana de lyder i lag 1655/2015 och 4 kap. 8 § 2 mom. sådant det lyder i lag 929/2009, samt
fogas temporärt till 4 kap. nya 3 a och 7 a § som följer:

4 kap.

Ersättning för resekostnader

2 §

Andra personers än försäkrades resor

Kostnaderna för en följeslagares resa ersätts såsom den försäkrades kostnader enligt det förmånligaste till buds stående färdstället, om följeslagaren har varit nödvändig på resan. Följeslagarens resa ersätts endast till den del följeslagaren har färdats tillsammans med den försäkrade. Om följeslagaren följer den försäkrade bara till eller från undersöknings- eller vårdplatsen, ersätts den resa till eller från platsen som följeslagaren har färdats ensam högst enligt vad resan skulle ha kostat om den hade påbörjats eller avslutats vid den försäkrades bostad enligt 3 a §.

3 a §

Avgångsplats för en icke-brådskande resa

Kostnaderna för en försäkrads resa till en icke-brådskande behandling eller till icke-brådskande vård ersätts enligt vad resan skulle ha kostat om den hade påbörjats vid den enligt lagen om hemkommun (201/1994) bestämda bostad i hemkommunen som antecknats i befolkningsdatasystemet. Om den försäkrade inte har hemkommun i Finland anses resan ha påbörjats på den adress där den försäkrade enligt egen uppgift huvudsakligen vistas.

7 §

Ersättningens belopp och självriskandel

En försäkrads resekostnader för användning av taxi ersätts dock endast om taxiresan har beställts från en beställningscentral som har ingått avtal om direktersättningsförfarande med Folkpensionsanstalten. Detta krav tillämpas dock inte om taxiresan beställts på ett område där det inte finns någon sådan beställningscentral.

Om det sammanlagda beloppet av de resekostnader för ersättningsgilla resor enligt denna lag eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner som den försäkrade själv ska betala och som uppstått under ett och samma kalenderår överstiger 300 euro (årlig självriskandel), ersätts den överskjutande delen till fullt belopp, dock högst till ett belopp som motsvarar den fastställda ersättningstaxan.

7 a §

Maximipriset för taxiresor som ersätts av sjukförsäkringen

Bestämmelser om det maximipris för en taxiresa som ersätts av sjukförsäkringen och som tas ut hos den försäkrade utfärdas genom förordning av statsrådet. Maximipriset ska grunda sig på de disponibla medlen och kostnaderna för transporten på så sätt att det i priset ingår en skälig vinst. Maximipriset kan variera områdesvis. Vid beredningen av förordningen och ändringar av den ska social- och hälsovårdsministeriet höra Folkpensionsanstalten och de organisationer som företräder de berörda aktörerna.

En färdtjänstproducent som kör taxiresor som förmedlas av en sådan beställningscentral som med Folkpensionsanstalten ingått avtal om direktersättningsförfarande får för resor som förmedlats av beställningscentralen debitera högst det maximipris som avses i 1 mom. På ett område där det inte finns någon sådan beställningscentral gäller maximipriset taxiresor i fråga om vilka färdtjänstproducenten med Folkpensionsanstalten har ingått avtal om att köra taxiresor som ersätts av sjukförsäkringen.

8 §

Grund för ersättning för resekostnader samt fastställande av ersättningstaxan

Grunden för ersättning för användning av taxi är det maximipris som avses i 7 a §, om inte Folkpensionsanstalten med tjänstproducenten har kommit överens om en lägre prissättning än maximipriset.

RP 164/2017 rd

20 kap.

Särskilda bestämmelser

5 §

Verksamhet för samordning av resor

Av förmånsutgifterna kan Folkpensionsanstalten betala den som med stöd av avtal sköter samordning av resor en avgift för förmedling av resor som ersätts enligt denna lag. Avgiftens belopp överenskomms särskilt i respektive fall.

Folkpensionsanstalten kan konkurrensutsätta dem som tillhandahåller tjänster för samordning av resor samt trafikidkare som idkar beställningstrafik, varvid lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) ska tillämpas. Då kan den avgift som betalas för förmedlingen och resans pris bestämmas utgående från resultatet av konkurrensutsättningen.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 . Lagens 20 kap. 5 § träder emellertid i kraft redan den 1 januari 2018. Lagen gäller till och med den 31 december 2018.

Helsingfors den 26 november 2017

Statsminister

Juha Sipilä

Social- och hälsovårdsminister Pirkko Mattila

Lag

om temporär ändring av sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 4 kap. 2 § 1 mom., 7 § 2 och 3 mom. och 8 § 2 mom. samt 20 kap. 5 §, av dem 4 kap. 7 § 2 och 3 mom. sådana de lyder i lag 1655/2015 och 4 kap. 8 § 2 mom. sådant det lyder i lag 929/2009, samt
fogas temporärt till 4 kap. nya 3 a och 7 a § som följer:

Gällande lydelse

4 kap.

Ersättning för resekostnader

2 §

Andra personers än försäkrades resor

Kostnaderna för en följeslagares resa ersätts såsom den försäkrades kostnader enligt det förmånligaste till buds stående färdstället, om följeslagaren har varit nödvändig på resan.

Föreslagen lydelse

4 kap.

Ersättning för resekostnader

2 §

Andra personers än försäkrades resor

Kostnaderna för en följeslagares resa ersätts såsom den försäkrades kostnader enligt det förmånligaste till buds stående färdstället, om följeslagaren har varit nödvändig på resan. *Följeslagarens resa ersätts endast till den del följeslagaren har färdats tillsammans med den försäkrade. Om följeslagaren följer den försäkrade bara till eller från undersöknings- eller vårdplatsen, ersätts den resa till eller från platsen som följeslagaren har färdats ensam högst enligt vad resan skulle ha kostat om den hade påbörjats eller avslutats vid den försäkrades bostad enligt 3 a §.*

3 a §

Avgångsplats för en icke-brådskande resa

Kostnaderna för en försäkrads resa till en icke-brådskande behandling eller till icke-brådskande vård ersätts enligt vad resan skulle ha kostat om den hade påbörjats vid den enligt lagen om hemkommun (201/1994) bestämda bostad i hemkommunen som antecknats i befolkningsdatasystemet. Om den försäkrade inte har hemkommun i Finland anses resan ha påbörjats på den adress där

Gällande lydelse

7 §

Ersättningens belopp och självriskandel

En försäkrads resekostnader för användning av taxi ersätts dock med avvikelse från 1 mom. till fullt belopp till den del kostnaderna för en enkelresa överstiger 50 euro (förhöjd självrisk), om taxiresan inte har beställts från en beställningscentral som ingått avtal om direktersättningsförfarande med Folkpensionsanstalten. Förhöjd självrisk tillämpas inte i landskapet Åland, i en annan medlemsstat inom Europeiska unionen eller i en stat som tillämpar Europeiska unionens lagstiftning.

Om det sammanlagda beloppet av de resekostnader för ersättningsgilla resor enligt denna lag eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner som den försäkrade själv ska betala och som uppstått under ett och samma kalenderår överstiger 300 euro (årlig självriskandel), ersätts den överskjutande delen till fullt belopp, dock högst till ett belopp som motsvarar den fastställda ersättningstaxan. *Om en taxiresa inte har beställts från en beställningscentral som avses i 2 mom., räknas inte självriskandelen för kostnaderna för taxiresan in i den årliga självriskandelen och ersätts inte den förhöjda självrisken för kostnaderna för taxiresan efter att den årliga självriskandelen uppnåtts.*

Föreslagen lydelse

den försäkrade enligt egen uppgift huvudsakligen vistas.

7 §

Ersättningens belopp och självriskandel

En försäkrads resekostnader för användning av taxi ersätts dock *endast om taxiresan har beställts från en beställningscentral som har ingått avtal om direktersättningsförfarande med Folkpensionsanstalten. Detta krav tillämpas dock inte om taxiresan beställts på ett område där det inte finns någon sådan beställningscentral.*

Om det sammanlagda beloppet av de resekostnader för ersättningsgilla resor enligt denna lag eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner som den försäkrade själv ska betala och som uppstått under ett och samma kalenderår överstiger 300 euro (årlig självriskandel), ersätts den överskjutande delen till fullt belopp, dock högst till ett belopp som motsvarar den fastställda ersättningstaxan.

7 a §

Maximipriset för taxiresor som ersätts av sjukförsäkringen

Bestämmelser om det maximipris för en taxiresa som ersätts av sjukförsäkringen och som tas ut hos den försäkrade utfärdas genom förordning av statsrådet. Maximipriset ska grunda sig på de disponibla medlen och kostnaderna för transporten på så sätt att det i priset ingår en skälig vinst. Maximipriset

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

kan variera områdesvis. Vid beredningen av förordningen och ändringar av den ska social- och hälsovårdsministeriet höra Folkpensionsanstalten och de organisationer som företräder de berörda aktörerna.

En färdtjänstproducent som kör taxiresor som förmedlas av en sådan beställningscentral som med Folkpensionsanstalten ingått avtal om direktersättningsförfarande får resor som förmedlats av beställningscentralen debitera högst det maximipris som avses i 1 mom. På ett område där det inte finns någon sådan beställningscentral gäller maximipriset taxiresor i fråga om vilka färdtjänstproducenten med Folkpensionsanstalten har ingått avtal om att köra taxiresor som ersätts av sjukförsäkringen.

8 §

Grund för ersättning för resekostnader samt fastställande av ersättningstaxan

Grunden för ersättning för användning av taxi är det maximipris som i taxitrafiken tas ut hos konsumenterna i enlighet med 16 § i lagen om taxitrafik (217/2007), om inte Folkpensionsanstalten har kommit överens om en lägre prissättning än maximipriset med den som tillhandahåller transporttjänsterna.

8 §

Grund för ersättning för resekostnader samt fastställande av ersättningstaxan

Grunden för ersättning för användning av taxi är det maximipris som avses i 7 a §, om inte Folkpensionsanstalten med tjänstproducenten har kommit överens om en lägre prissättning än maximipriset.

20 kap.

Särskilda bestämmelser

5 §

Verksamhet för samordning av resor

Av förmånsutgifterna betalar Folkpensionsanstalten den som med stöd av avtal sköter samordning av resor en avgift för samordning eller sammanlänkning av resor som ersätts enligt denna lag. Angående avgiftens belopp överenskomms särskilt i respektive fall.

Folkpensionsanstalten kan konkurrensutsetta dem som tillhandahåller tjänster för samordning av resor samt trafikidkare som

20 kap.

Särskilda bestämmelser

5 §

Verksamhet för samordning av resor

Av förmånsutgifterna kan Folkpensionsanstalten betala den som med stöd av avtal sköter samordning av resor en avgift för förmedling av resor som ersätts enligt denna lag. Avgiftens belopp överenskomms särskilt i respektive fall.

Folkpensionsanstalten kan konkurrensutsetta dem som tillhandahåller tjänster för samordning av resor samt trafikidkare som

RP 164/2017 rd

Gällande lydelse

idkar beställningstrafik, varvid lagen om offentlig upphandling (1505/1992) skall tillämpas. Den avgift som skall betalas för samordningen och den försäkrades reseersättning bestäms då utgående från det pris som bildats som ett resultat av konkurrensutsättningen.

Föreslagen lydelse

idkar beställningstrafik, varvid lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) ska tillämpas. Då kan den avgift som betalas för förmedlingen och resans pris bestämmas utgående från resultatet av konkurrensutsättningen.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 20 kap. 5 § träder emellertid i kraft redan den 1 januari 2018. Lagen gäller till och med den 31 december 2018.